

Aan

Ministerie van Sociale
Zaken en
Werkgelegenheid

Van

Expertisecentrum TKP

Kopie aan

E-mail

expertisecentrum@tkppensioen.nl

Datum

24 mei 2024

Kenmerk

Onderwerp

Reactie TKP
internetconsultatie: gelijke
aanpassingen met
spreiden bij solidaire
premieregeling

Bijlage(n)

Aantal pagina's

4

Reactie van TKP Pensioen op internetconsultatie Wijziging van het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling: *gelijke aanpassingen met spreiden bij de solidaire premieregeling*

Duidelijk & uitvoerbaar

Allereerst onze waardering voor de inspanningen die zijn geleverd om duidelijkheid te verschaffen over de collectieve uitkeringsfase. De gesuggereerde wijzigingen bieden ons de nodige zekerheid om onze werkzaamheden effectief te kunnen uitvoeren. En de belangen van deelnemers optimaal te behartigen. Wij zijn verheugd te kunnen constateren dat de wijzigingen uitvoerbaar zijn binnen onze administratie. De verduidelijkingen en aanpassingen in het besluit zorgen voor een betere afstemming op de praktijk en dragen bij aan een stabielere en transparantere pensioenstelsel.

Verdere verduidelijking: het bijzonder partnerpensioen

Binnen het Concept AMvB ontbreekt één onderdeel waarover wij hadden gehoopt ook duidelijkheid te verkrijgen. Dit betreft of het is toegestaan om de aanspraak op nog niet ingegaan bijzonder partnerpensioen (hierna: latent bijzonder partnerpensioen) van de ex-partner onder te brengen in de collectieve uitkeringsfase. De ex-partner is na de scheiding¹ immers aanspraakgerechtigde op het latent bijzonder partnerpensioen tot het moment van ingang van het bijzonder partnerpensioen vanwege het overlijden van de (gewezen) deelnemer / gepensioneerde. Daarom verzoeken wij u om in het besluit *gelijke aanpassingen met spreiden bij een solidaire premieregeling* en/of in de nota van toelichting te verduidelijken of het voor het latent bijzonder partnerpensioen bestemde

¹ Met scheiding bedoelen wij een scheiding in de zin van artikel 1 Pensioenwet, dit betreft dus een "echtscheiding, ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, beëindiging van een geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk of beëindiging van een partnerrelatie in de zin van de pensioenovereenkomst;"

Behoort bij memo van
24 mei 2024

Kenmerk

pensioenvermogen al dan niet deel kan uitmaken van het vermogen waarop de regels van de collectieve uitkeringsfase van toepassing zijn.

Hoofdvraag en verdiepingsvragen

- **Hoofdvraag:** Mag het pensioenvermogen dat bestemd is voor latent bijzonder partnerpensioen voor een ex-partner op de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer worden opgenomen in de collectieve uitkeringsfase?
 - Nee:
 - i. Scheiding na ingang ouderdompensioen: Moet het pensioenvermogen (dat verdeeld is in een uitkerings- en een spreidingsvermogen) voor het latente bijzonder partnerpensioen worden onttrokken aan de collectieve uitkeringsfase?
 - Ja:
 - ii. Scheiding voor ingang ouderdompensioen: Moet het pensioenvermogen voor het latente bijzonder partnerpensioen bij gedeeltelijke pensioeningang geheel of gedeeltelijk² worden opgenomen in de collectieve uitkeringsfase?
 - iii. Scheiding voor ingang ouderdompensioen: Wanneer moet of mag het pensioenvermogen voor het latente bijzonder partnerpensioen worden opgenomen in de collectieve uitkeringsfase, als de aanspraken voor het ouderdompensioen vanwege een waardeoverdracht of afkoop niet langer bij dezelfde pensioenuitvoerder zijn ondergebracht?

Ad i

Indien een gepensioneerde en diens partner (dus na ingang van het ouderdompensioen) scheiden en er vanaf de pensioendatum een aanspraak op partnerpensioen was, dan wordt de ex-partner aanspraakgerechtigde voor dit latent bijzonder partnerpensioen. Het vermogen voor het partnerpensioen is bij ingang van het ouderdompensioen op grond van artikel 10a Pensioenwet juncto artikel 1ca lid 1 Besluit Pensioenwet al verdeeld in een uitkeringsvermogen en een spreidingsvermogen. Door de scheiding wordt het latente partnerpensioen van de gepensioneerde omgezet in een aanspraak van de ex-partner. De ex-partner heeft tot het moment van ingang van het bijzonder partnerpensioen de hoedanigheid van aanspraakgerechtigde en niet van pensioengerechtigde. Volgens artikel 10a lid 5 Pensioenwet mag ons inziens de niet-pensioengerechtigde niet te maken krijgen met herverdelingseffecten. Indien dit pensioenvermogen

² De optie “gedeeltelijk” is zeer lastig uitvoerbaar omdat niet eenduidig is vast te stellen welk deel van het vermogen dan toegevoegd dient te worden.

Behoort bij memo van
24 mei 2024

Kenmerk

ook na de scheiding binnen de collectieve uitkeringsfase mag blijven kan de ex-partner gevolgen ondervinden van herverdelingseffecten als bedoeld in artikel 10a lid 5 Pensioenwet. De aanspraak op bijzonder partnerpensioen wordt dan in dezelfde mate aangepast als alle andere ingegane pensioenen en aanspraken in de collectieve uitkeringsfase. Indien de ex-partner geen gevolgen mag ondervinden van herverdelingseffecten als bedoeld in artikel 10a lid 5 Pensioenwet moet het pensioenvermogen voor het latente bijzonder partnerpensioen worden onttrokken aan de collectieve uitkeringsfase. Wij verzoeken u om een bepaling aan het besluit toe te voegen die ziet op deze situatie.

Ad ii en iii

Als een (gewezen) deelnemer en diens partner voor de ingangsdatum van het ouderdomspensioen scheiden, wordt de ex-partner aanspraakgerechtigde voor het bijzonder partnerpensioen (artikel 57 lid 1 en lid 2 Pensioenwet). Deze aanspraak op partnerpensioen is dan niet langer een aanspraak van de (gewezen) deelnemer. Zolang de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in leven is, is de ex-partner aanspraakgerechtigde en geen pensioengerechtigde. Op de pensioeningangsdatum van de (gewezen) deelnemer maakt het bijzonder partnerpensioen geen onderdeel uit van het voor de pensioenuitkering bestemde vermogen van de (gewezen) deelnemer, zoals bedoeld in artikel 10a Pensioenwet en concept artikel 1 ca Besluit, zoals dat ter internetconsultatie ligt. Ingevolge voetnoot 7 van de nota van toelichting valt het partner- en wezenpensioen (van de gepensioneerde) hier wel onder. Graag ontvangen wij bevestiging dat het op grond van artikel 10a Pensioenwet juncto artikel 1 ca besluit gelijke aanpassing voor een aanspraak op bijzonder partnerpensioen bestemd vermogen van de ex-partner bij pensioeningang van het ouderdomspensioen van de (gewezen) deelnemer op basis van de pensioenwet en onderhavige internetconsultatie de regels voor gelijke aanpassing van toepassing zijn (en derhalve het voor een aanspraak op bijzonder partnerpensioen bestemde vermogen van de ex-partner bij pensioeningang van de (gewezen) deelnemer wordt gesplitst in een uitkeringsvermogen en een spreidingsvermogen).

Overige suggesties

Tot slot hebben we nog twee aanvullende suggesties:

- iv. Benoem expliciet dat "het moment van vaststelling" (artikel 1ca lid 4 Besluit zoals ter consultatie ligt) een peildatum kan zijn die voor het (eerstvolgende) moment van verwerking ligt. De aanpassing van de uitkering en/of het uitkeringsvermogen vindt dan plaats op het financieel resultaat na toepassing van het beschermingsrendement dat eerder is vastgesteld. Indien nodig kan de tijd tussen peildatum en aanpassingsdatum worden gemaximeerd op bijvoorbeeld vier maanden.

Behoort bij memo van
24 mei 2024

Kenmerk

- v. In onderdeel 1.4.3 "informatie aan pensioengerechtigden (standaard)" staat in de eerste zin van de tweede alinea "Voor gepensioneerden is naast het behaalde rendement en de spreidingsmethodiek ook het huidige spreidingsvermogen van belang." Suggestie: Vervang "gepensioneerden" door "pensioengerechtigden". Deze paragraaf gaat over informatie aan pensioengerechtigden en het belang geldt zowel voor gepensioneerden als de overige pensioengerechtigden.

Ad iv

De AMvB en de toelichting daarop lijken te zijn geschreven vanuit een jaarlijks perspectief³. Alle scenario-analyses die wij tot nu toe hebben gezien en/of gemaakt zijn ook op jaarbasis. In de praktijk zullen de meeste pensioenuitvoeringsorganisatie echter werken met een *maandelijks bij te werken* administratie. Mede om deelnemers tijdig te informeren over aanpassingen in hun uitkering (zie bijvoorbeeld [recente uitingen](#) van de AFM) zal de daadwerkelijke aanpassing van de uitkeringen moeten plaatsvinden op basis van een peildatum die ligt vóór het aanpassingsmoment.

De collectieve aanpassing kan bijvoorbeeld worden gebaseerd op het rendement en de stand van het spreidings- en uitkeringsvermogen van 1 oktober, terwijl de daadwerkelijke aanpassing in de uitkering (verplaatsing van spreidingsvermogen naar uitkeringsvermogen) pas op 1 januari wordt toegepast. Er kunnen in dat geval situaties ontstaan die mogelijk niet volledig in lijn zijn met de wet:

- Doordat het jaar van vaststelling en het jaar van (eerste) verwerking verschillen, is ambigu wat precies bedoeld wordt met het "betreffende jaar" (artikel 1ca lid 6 en 7)
- Het resultaat wordt met drie maanden uitgesteld (artikel 1ca lid 7 onder a)
- De aanpassing kan theoretisch binnen tien jaar en drie maanden worden verwerkt, in plaats van binnen (de spreidingsperiode van maximaal) tien jaar (artikel 1ca lid 5).

Wij hebben het vermoeden dat het werken met een peildatum (eerder dan de verwerkingsdatum) niet strijdig is met de geest van de wet, maar er bestaat wel onzekerheid of dit ook in lijn is met de AMvB die nu ter consultatie ligt. Met een expliciete benoeming wordt deze onzekerheid weggenomen.

³ Het woord "jaar" komt bijvoorbeeld 60 keer voor in AMvB & toelichting; het woord "maand" komt niet voor.